

Sygnatura akt II Ca 1479/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Kurdziel
Sędziowie:	SO Anna Koźlińska SR (del.) Marcin Hałas (sprawozdawca)
Protokolant:	Agnieszka Zapalska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2013 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa (...)

w K.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda i strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie

z dnia 16 maja 2013 r., sygnatura akt VI C 700/11/S

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie I. po słowie „zadośćuczynienia” dodaje słowa „z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2013 roku do dnia zapłaty” oraz zmienia punkty III i IV przez nadanie im brzmienia:

„III. zasądza od Skarbu Państwa (...) w K. na rzecz powoda A. K. (1) kwotę 153,50 (sto pięćdziesiąt trzy 50/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. przyznaje od Skarbu Państwa (...) w K. na rzecz adwokata H. Ć. kwotę 2798,50 (dwa tysiące siedemset dziewięćdziesiąt osiem 50/100) złotych tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu”;

2. oddała apelację powoda w pozostałej części oraz apelację strony pozwanej;

3. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania odwoławczego;

4. przyznaje od Skarbu Państwa(...)na rzecz adwokata H. Ć.kwotę 1476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem wynagrodzenia za udzieloną powodowi z urzędu pomoc prawną w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 grudnia 2013 r.

Powód A. K. (1)wniósł w dniu 21 lutego 2011 r. pozew przeciwko Skarbowi Państwa (...)w K.domagając się zasądzenia zapłaty tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia. Pismem z dnia 1 września 2011 r. powód sprecyzował, że domaga się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 21.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w postaci rozstroju zdrowia, spowodowanego niesłusznym skazaniem powoda wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie w sprawie do sygn. akt II K 776/06/N, zasądzenia na rzecz powoda od strony pozwanej kosztów procesu. W piśmie z dnia 6 marca 2012 r. powód wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej Skarbu Państwa reprezentowanego przez (...)w K.. Powód wskazał, że na dochodzoną sumę zadośćuczynienie składają się kwoty po 500 zł za każdy miesiąc od dnia wydania wyroku skazującego do dnia wydania wyroku uniewinniającego. W uzasadnieniu swego żądania powód podał, że w dniu 31 maja 2006 r. ostatecznie pozwany Sąd w sprawie o sygn. akt II K 776/06/N wydał wyrok, którym skazał A. K. (1)na karę 2 lat pozbawienia wolności z zawieszeniem na 5 lat. Powód podniósł, że nic nie wiedział na temat tamtego orzeczenia, a o zapadłym wyroku w sprawie sygn. akt II K 776/06/N, dowiedział się dopiero w trakcie ubiegania się o wydanie wyroku łącznego. Orzeczenie z dnia 31 maja 2006 r. sygn. akt II K 776/06/N wraz z pouczeniem o możliwości i terminie jego zaskarżenia było doręczane na adres zamieszkania A. K. (1), choć ten od dłuższego czasu przebywał w areszcie śledczym. Na wniosek A. K. (1)Sąd przywrócił mu termin do wniesienia apelacji od wyroku z dnia 31 maja 2006 r. sygn. akt II K 776/06/N, a następnie w dniu 05 grudnia 2009 r. uniewinnił skazanego.

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa reprezentowany pierwotnie przez (...)podniósł, że powód nie wykazał bezprawności działania (...)oraz doznania rozstroju zdrowia wskutek takiego działania. Wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie z dnia 31 maja 2006 r. sygn. akt II K 776/06/N utracił przymiot prawomocności, a orzeczona nim kara nie została wykonana. Wskazano także, że powód brał udział w postępowaniu karnym toczącym się po sygn. akt II K 776/06/N, miał zatem świadomość tego, że toczy się przeciwko niemu postępowanie i mimo obowiązku informowania Sądu o zmianie adresu, nie uczynił tego i nie interesował się sprawą. Fakt przebywania powoda w areszcie nie był Sądowi znany.

Skarb Państwa reprezentowany przez(...)w K.w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz o zwolnienie od udziału w sprawie Skarbu Państwa reprezentowanego przez (...)w K., albowiem dochodzone roszczenie związane jest z działalnością (...)w K.. W zakresie odpowiedzi na pozew przychylił się w całości do stanowiska, twierdzeń i wniosków zgłoszonych przez Skarb Państwa reprezentowany przez (...)w K..

W toku postępowania – postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 16 maja 2013 r. Sąd I instancji zwolnił od udziału w sprawie Skarb Państwa reprezentowany przez (...)w K..

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie wyrokiem z dnia 16 maja 2013 r., sygn. akt VI C 700/11/S w punkcie I. zasądził od Skarbu Państwa - (...)w K.na rzecz powoda A. K. (1)kwotę 1.100 zł tytułem zadośćuczynienia, w punkcie II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w punkcie III. zasądził od Skarbu Państwa - (...)w K.na rzecz pełnomocnika z urzędu adwokata H. Ć.kwotę 153,50 zł tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi A. K. (1), w tym należny podatek VAT, w punkcie IV. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Sąd I instancji ustalił, że powód A. K. (1) jest osobą wielokrotnie skazaną na kary pozbawienia wolności. Pierwszy wyrok skazujący zapadł przeciwko powodowi dnia 28 lutego 1986 r. w sprawie II K 1065/85/N. Następnie w dniu 18 maja 1988 r. w sprawie II K 126/88/N skazano go na 3 lata pozbawienia wolności, 60000 zł grzywny, ewentualnie z możliwością zamiany grzywny na 2 miesiące pozbawienia wolności, podanie wyroku do publicznej wiadomości. Kolejne skazanie A. K. (1) na karę pozbawienia wolności nastąpiło dnia 19 marca 1997 r. w sprawie III K 156/96.

Następnie w roku 1998 zapadły przeciwko niemu trzy wyroki w sprawach: II K 63/98/S, IIK 1009/97/K i wyrok łączny w sprawie II K 775/98/S. W dniu 27 października 2000 r. w sprawie II K 1379/00/P skazano A. K. (1) na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, a w dniu 02 czerwca 2005 r. w sprawie II K 826/05/N na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata. W dniu 15 listopada 2005 r. w sprawie 1 ds. 1076/05 wydano postanowienie o przedstawieniu podejrzanemu A. K. (1) zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Treść postanowienia została ogłoszona A. K. (1) w dniu 10 kwietnia 2006 r. Powód był wówczas przesłuchiwany w związku z postawionymi zarzutami w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym. W dniu 31 maja 2006 r. przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie zapadł wyrok w sprawie II K 776/06/N, na mocy którego A. K. (1) uznany został za winnego popełnienia czynu z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za ten czyn skazano powoda na karę 2 lat pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając wykonanie tej kary na okres próby wynoszący 5 lat. Odpis wyżej opisanego wyroku był doręczany na adres zamieszkania pozwanego tj. ul. (...) w K.. W tym czasie A. K. (1) przebywał w izolacji więziennej od 21 kwietnia 2006 r. w tym w Areszcie Śledczym K. przebywał w okresie od dnia 9 maja 2006 r. do dnia 20 czerwca 2006 r.

Informację o zapadłym orzeczeniu skazującym z dnia 31 maja 2006 r. sygn. II K 776/06/N, A. K. (1) powziął w kwietniu 2008 roku, w toku postępowania o wydanie wyroku łącznego. Wiadomość o tym, że został skazany kolejnym wyrokiem była dla powoda dużym zaskoczeniem. Po uzyskaniu tej informacji A. K. (1) poczuł się dezorientowany i podenerwowany. Utracił kontrolę nad swoją sytuacją prawną. Popadł w długotrwały stres. Przebywając w areszcie czuł się pozbawiony możliwości obrony swych praw i ograniczony w możliwości ustalenia faktów. Stał się bardziej nerwowy, rozdrażniony, konfliktowy co miało istotny wpływ na jego kontakt z otoczeniem, który w warunkach izolacji z natury swojej jest trudny. Powód odczuwał przytłaczającą bezsilność w dochodzeniu swych praw, był wyśmiewany przez pozostałych osadzonych z powodu kolejnego wyroku o którym rzekomo miał nie wiedzieć. A. K. (1) przejmował się tym, że został skazany za coś, o czym nie wiedział, co wywołało u niego wątpliwości co do działania systemu wymiaru sprawiedliwości. Czuł się jego ofiarą. Informacją o kolejnym wyroku skazującym wpłynęła również negatywnie na życie osobiste powoda. Popadł w konflikt z konkubiną, która zarzuciła mu okłamywanie jej, stracił również zaufanie jej matki. Wydanie orzeczenia w sprawie mogło wywołać u powoda skutki w postaci przeżywania dyskomfortu psychicznego, pogorszenia jakości życia i poczucia zagrożenia dla ważnych dla powoda wartości. Skutkiem uzyskania informacji o wydaniu tego orzeczenia było znaczne obniżenie nastroju, wzrost napięcia i poczucia zagrożenia, podniesienie poziomu lęku i zmęczenia.

W dniu 1 kwietnia 2008 r. A. K. (1) złożył wniosek o przywrócenie terminu do zaskarżenia orzeczenia z dnia 31 maja 2006 r. sygn. II K 776/06/N, podnosząc, iż nigdy nie otrzymał informacji o zapadłym wyroku. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2009 r. Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie przywrócono A. K. (1) termin do wniesienia środków odwoławczych od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie sygn. akt II K 776/06/N z dnia 31 maja 2006 r. Na skutek apelacji A. K. (1) z dnia 16 marca 2009 r. od wyroku z dnia 31 maja 2006 r. sygn. akt II K 776/06/N, Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IV Karny Odwoławczy wyrokiem z dnia 13 maja 2009 r. sygn. akt IV Ka 360/09 uchylił wyrok z dnia 31 maja 2006 r. sygn. akt II K 776/06/N i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Na skutek ponownego rozpoznania Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie wyrokiem z dnia 3 grudnia 2009 r. sygn. akt II K 727/09/N uniewinnił A. K. (1) od zarzucanego mu czynu z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach zgromadzony w aktach sprawy II K 727/09/K oraz na zeznaniach świadków B. W. i E. W., a także o zeznaniach powoda A. K. (1), ocenionych jako logiczne, spójne i zasadniczo zgodne ze sobą. Dokonując ustaleń faktycznych Sąd nadto oparł się na opinii biegłego sądowego, która w opinii Sądu została sporządzona prawidłowo i zgodnie ze zleceniem. Sąd I instancji ocenił ją jako spójną, zupełną i precyzyjnie odpowiadającą na zadane zagadnienia traktując temat wyczerpująco. Zdaniem Sądu Rejonowego opinia biegłego, sporządzona zgodnie z aktualnymi wymogami wiedzy, jest logiczna i nie zawiera sprzeczności.

Tak ustalony stan faktyczny dał podstawę, w ocenie Sądu I instancji, do zastosowania przepisu art. 417 § 1 kc w zw. z art. 445 § 1 kc. W ocenie Sądu Rejonowego z uwagi na okoliczność, że zgodnie z twierdzeniami zawartymi w pozwie powód doznał krzywdy, był on legitymowany do wystąpienia z powództwem w niniejszej sprawie. Skoro krzywda ta, według

twierdzeń pozwu, wynikała z czynności podjętych przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie, strona pozwana posiadała legitymację bierną do występowania w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy wskazał, że z treści art. 417 § 1 k.c. wynika, iż przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej są: zaistnienie niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy niezgodnym z prawem działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej a szkodą. Wykazanie spełnienia wskazanych przesłanek zgodnie z treścią art. 6 k.c. spoczywało na powodzie, który wywodził z nich skutki prawne. Powód wskazał, jako niezgodne z prawem działanie uzasadniające odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa, skazanie go za przestępstwo, którego nie popełnił, a następnie kierowanie korespondencji zawierającej informację o wyroku z dnia 31 maja 2006 r. oraz o możliwości jego zaskarżenia, na adres zamieszkania, podczas gdy powód w tym okresie był pozbawiony wolności i przebywał w areszcie śledczym. Takie działania Sądu sprawiły, że powód dopiero w kwietniu 2008 r. przypadkiem dowiedział się o zapadłym dwa lata wcześniej wyroku, który w sposób istotny wpłynął na kolejne orzeczenie Sądu, jakim było wydanie mniej korzystnego wyroku łącznego. Wszystko to doprowadziło do wystąpienia u powoda negatywnych odczuć psychicznych, silnego stresu skutkującego konfliktowością w trudnej sytuacji, pogorszenia relacji rodzinnych, poniżenia powoda. Wymienione okoliczności wpłynęły ogólnie negatywnie na zdrowi powoda.

Sąd Rejonowy wskazał, że choć wyrok z dnia 31 maja 2006 r. doręczony był na adres zamieszkania A. K. (1), gdy ten w tym czasie odbywał karę pozbawienia wolności, to na skutek przywrócenia A. K. (1) terminu do wniesienia apelacji, a następnie rozpoznania apelacji od wyroku z dnia 31 maja 2006 r., doszło do uchylecia przedmiotowego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy doszło do uniewinnienia A. K. (1) od zarzucanego mu czynu z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k., wskutek czego wyrok z dnia 31 maja 2006 r. utracił przymiot prawomocności, a kara nim orzeczona nie została wykonana. Czynności Sądu podejmowane w skutek złożenia przez A. K. (1) wniosku o przywrócenie terminu do zaskarżenia wyroku z dnia 31 maja 2006 r. były zdaniem Sądu postępowaniem w ramach procedury karnej, nie miały zatem charakteru niezgodnego z prawem działania lub zaniechania. Ponadto samo wydanie wyroku skazującego również pozostało bez znaczenia dla sytuacji prawnej powoda, który zarówno przed jak i po wydaniu orzeczenia z dnia 31 maja 2006 r. odbywał karę pozbawienia wolności. Uchylenie zaś wyżej wskazanego wyroku wyeliminowało możliwość powstania w przyszłości ewentualnych negatywnych skutków wyroku skazującego. Sąd wydał kolejny wyrok łączny, w którym nie uwzględniono uchylonego orzeczenia. Ustalone w toku postępowania skutki wydanego wyroku z dnia 31 maja 2006 r. w ocenie Sądu nie uzasadniają żądania zapłaty zadośćuczynienia w wysokości wskazanej w pozwie. Przemawia za tym dotychczasowy sposób życia powoda, zwłaszcza jego uprzednia karalność. Powód od wielu lat pozostaje w konflikcie z prawem i wielokrotnie został już skazany. Pobyt w warunkach izolacji więziennej nie jest dla niego niczym nowym, albowiem od dłuższego czasu powód żyje w ten sposób i jest to dla niego codzienność. Zdaniem Sądu Rejonowego zasadnym było zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia w kwocie 100 zł za każdy miesiąc, poczynając od kwietnia 2008 r. do lutego 2009 r. włącznie. W ocenie Sądu żądanie zapłaty zadośćuczynienia może dotyczyć jedynie pogorszenia stanu emocjonalnego i psychicznego w jakim znajdował się A. K. (1) od chwili powzięcia informacji o wyroku z dnia 31 maja 2006 r. czyli od kwietnia 2008 r. do dnia 18 lutego 2009 r., kiedy to wydano postanowienie o przywróceniu mu terminu do wniesienia środków odwoławczych, albowiem z tym dniem pozbawiono orzeczenie przymiotu prawomocności i na skutek działań powoda podjęto kolejne czynności proceduralne Sądu.

O kosztach postępowania Sąd I instancji rozstrzygnął w oparciu o art. 100 k.p.c. Skoro powód wygrał proces w 5,2%, Sąd I instancji zasądził od Skarbu Państwa (...)w K.tytułem zwrotu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego dla powoda z urzędu kwotę 153,50 zł na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Pozostałymi kosztami postępowania Sąd I instancji obciążył Skarb Państwa na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Od powyższego wyroku apelację złożyli zarówno powód jak i strona pozwana.

Powód w apelacji zaskarżył wyrok w pkt I — w zakresie, a jakim nie uwzględniono powództwa w kwocie ponad 1100 zł, w pkt II i III, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w ten sposób, że punktowi I. wyroku Sądu Rejonowego nadane zostanie brzmienie: „I. zasądza od Skarbu Państwa - (...)na rzecz powoda A. K. (1)kwotę 21.000 (dwadzieścia jeden tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 21 lutego 2011 r. do dnia zapłaty”, wykreśleniu ulegnie punkt II. wyroku, punkt III. zaskarżonego wyroku ulegnie zmianie poprzez przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powoda ustanowionego z urzędu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu według norm przepisanych. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie przyznanie pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, która nie została opłacona w całości ani w części.

Apelacja powoda oparta została na następujących zarzutach:

- naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 445 § 1 k.c. poprzez uznanie, iż kwota 1.100 zł stanowi odpowiednią i adekwatną sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego dla Powoda przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności stanu faktycznego niniejszej sprawy oraz rozmiaru doznanego przez niego uszczerbków na zdrowiu psychicznym, krzywdy i bólu;

- błędne ustalenia faktyczne, polegające na przyjęciu, że uprzednie pobyty powoda w zakładzie karnym wpływają na obniżenie poziomu stresu spowodowanego obawą odbywania niesłusznej kary pozbawienia wolności.

W uzasadnieniu apelacji powód podniósł, że przyznana mu tytułem zadośćuczynienia suma nie jest odpowiednia do rozmiaru doznanego rozstroju zdrowia. Krzywda powoda miała w niniejszej sprawie rozmiar znaczący, jak stwierdził biegły psycholog była ona dla powoda „silnym stresorem”, „wywołującym dotkliwe konsekwencje psychologiczne”. Zdaniem biegłej „do skutków tego orzeczenia zaliczyć można doświadczenie przez powoda psychologicznych objawów nadmiernego stresu w postaci znacznego obniżenia nastroju, wzrostu napięcia i poczucia zagrożenia, podniesienia poziomu lęku, zmęczenia, wyczerpania oraz okresowych bólów głowy i zaburzeń snu”. Powód podniósł, że Sąd I instancji nieprawidłowo przyjął, że ponieważ powód uprzednio już przebywał w więzieniu, obawa niesłusznego umieszczenia tam była dla niego mniejszym źródłem stresu niż byłaby dla osoby, która w więzieniu nigdy nie przebywała. Zdaniem powoda Sąd I instancji nieprawidłowo oszacował rozmiar krzywdy, jaka spotkała powoda, a jaki wynika z jego twierdzeń oraz przeprowadzonego postępowania dowodowego, co skutkowało przyznaniem mu świadczenia rażąco niskiego, nie spełniającego funkcji kompensacyjnej.

Powód podniósł, że z nieznanego powodowi względów Sąd nie zasądził żądanych przez powoda odsetek ustawowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Zdaniem powoda w zakresie odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty roszczenie zasługuje na uwzględnienie jako rekompensata czasu oczekiwania przez powoda na uiszczenie przez pozwanego należnej kwoty. Ponadto Sąd I instancji nieprawidłowo orzekł także o kosztach postępowania. Powinien on, zdaniem powoda, bądź - w przypadku uwzględnienia roszczenia powoda w całości - zasądzić od pozwanego na rzecz powoda koszty nieopłaconej pomocy prawnej przyznanej powodowi z urzędu lub – w przypadku częściowego uwzględnienia roszczenia, zasądzić od pozwanego na rzecz powoda koszty nieopłaconej pomocy prawnej przyznanej powodowi z urzędu w części w jakiej przegrał on sprawę, w pozostałej zaś części zasądzić koszty te od Skarbu Państwa.

Strona pozwana w apelacji zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 16 maja 2013 r. sygn. akt VI C 700/11/S w punkcie I. i IV. w zakresie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.100 zł tytułem zadośćuczynienia oraz obciążenia Skarbu Państwa kosztami postępowania. Strona pozwana wniosła o zmianę wyroku Sądu I instancji we wskazanych na wstępie punktach poprzez oddalenie powództwa w całości oraz nieobciążanie Skarbu Państwa kosztami postępowania.

Apelacja strony pozwanej oparta została na następujących zarzutach:

- naruszenia art. 417 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c. poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zadośćuczynienia mimo, iż w toku postępowania przed Sądem Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie, Wydział II Karny w sprawie o sygn. II K 776/06/N nie miały miejsca żadne niezgodne z prawem działania, a wszelkie działania Sądu podejmowane były na podstawie obowiązujących przepisów regulujących postępowanie karne, jak również mimo okoliczności, iż na skutek wydania w ramach wyżej wymienionego postępowania wyroku z dnia 31 maja 2006 r. powód nie doznał krzywdy;

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, co skutkowało błędnym przyjęciem, że w trakcie postępowania przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie, Wydział II Karny w sprawie o sygn. II K 776/06/N miały miejsca niezgodne z prawem działania, jak również, że wydanie wyroku w tej sprawie spowodowało rozstrój zdrowia powoda;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku, które działania Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie były niezgodne z prawem i uzasadniały odpowiedzialność pozwanego.

W uzasadnieniu swej apelacji strona pozwana podniosła, że powód wiedział, iż jest podejrzany o popełnienie przestępstwa, którego dotyczył wyrok z dnia 31 maja 2006 r. sygn. II K 776/06/N, w trakcie postępowania przygotowawczego w dniu 10 kwietnia 2006 r. powód wyraził zgodę na zaproponowaną karę dwóch lat pozbawienia wolności z zawieszeniem wykonywania na pięć lat. Wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie, Wydział II Karny z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie o sygn. II K 776/06/N wskutek przywrócenia postanowieniem z dnia 18 lutego 2009 r. terminu do złożenia apelacji utracił przymiot prawomocności. Orzeczona wskazanym wyrokiem kara pozbawienia wolności nie została wykonana, ostatecznie powód został uniewinniony od zarzucanych mu czynów. Sąd wydając wyrok z dnia 31 maja 2006 r. działał na podstawie przepisów prawa, kierował się niezawisłością sędziowską oraz dokonał swobodnej oceny dowodów z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Wyrok z dnia 31 maja 2006 r. został przesłany na adres zamieszkania powoda, z uwagi na fakt, iż okoliczność, że powód przebywał w tym czasie w izolacji więziennej nie była znana Sądowi. Sąd formułując twierdzenia odnośnie pogorszenia się stanu zdrowia psychicznego powoda na skutek wydania wyroku z dnia 31 maja 2006 r. oparł się na opinii biegłej A. K. (2), która to opinia została oparta w przeważającej mierze na treści wypowiedzi i pism procesowych powoda, a zatem nie może odpowiadać w sposób obiektywny na pytanie, czy wydanie orzeczenia w sprawie o sygn. II K 776/06/N mogło odnieść skutek trwale wpływający na obniżenie nastroju powoda, czy też w znaczący sposób wpłynąć na jego psychikę. Ponadto, w trakcie postępowania powód nie przedłożył żadnej dokumentacji medycznej z Aresztu Śledczego w K., przy ul. (...), która wskazywałaby na jakiegokolwiek dolegliwości powoda w okresie powzięcia wiadomości o wyroku z dnia 31 maja 2006 r.

W odpowiedzi na apelację powoda strona pozwana wniosła o oddalenie tej apelacji w całości, podtrzymała wszystkie zarzuty zawarte w swej apelacji. Odnosząc się do zarzutu apelacji powoda, że nie ma podstaw do przyjęcia, że uprzednie pobyty powoda w zakładach karnych wpływają na obniżenie poziomu stresu spowodowanego powzięciem informacji o kolejnym skazaniu strona pozwana wskazała, że prawidłowy jest w tym względzie pogląd Sądu I instancji, który wskazał, że pobyt w izolacji więziennej nie jest dla powoda niczym nowym, albowiem od dłuższego czasu pozostaje on w konflikcie z prawem i wielokrotnie został już skazany. Odmiennie jednak niż Sąd I instancji strona pozwana uważa, że dotychczasowy tryb życia powoda potwierdza, że powód nie poniósł żadnej krzywdy w postaci uszczerbku na zdrowiu na skutek powzięcia informacji o skazaniu go wyrokiem z dnia 31 maja 2006 r.

Podczas rozprawy w dniu 12 grudnia 2013 r. powód wniósł o oddalenie apelacji strony pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest częściowo zasadna i podlega uwzględnieniu w zakresie wskazanym poniżej.

Stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy został przez Sąd Rejonowy ustalony w sposób prawidłowy, logicznie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd II instancji przyjął go zatem za

własny i uczynił podstawą swoich rozważań. Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, przeanalizował i poddał ocenie zgromadzonym materiał dowodowy oraz środki dowodowe, dając temu wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Sąd Okręgowy po analizie przeprowadzonych dowodów nie znajduje w przedstawionej przez Sąd I instancji ocenie tychże dowodów błędów, niespójności czy braku logiki.

W zakresie poczynionych ustaleń faktycznych apelująca strona pozwana zarzuca obrazę przepisu prawa procesowego tj. art. 233 § 1 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, co skutkowało błędnym przyjęciem, że w trakcie postępowania przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie, Wydział II Karny w sprawie o sygn. II K 776/06/N miały miejsca niezgodne z prawem działania, jak również, że wydanie wyroku w tej sprawie spowodowało rozstrój zdrowia powoda. W omawianym zakresie Sąd Odwoławczy podziela ustalenia Sądu I instancji, w szczególności ustalenia oparte na dowodzie z opinii biegłego z zakresu psychologii. Sąd I instancji prawidłowo ocenił wskazaną opinię, na uwagę zasługuje także okoliczność, że biegły złożył w odpowiedzi na zarzuty strony pozwanej dodatkowe pisemne wyjaśnienia (k. 174- 176), w których szczegółowo odniósł się do zarzutów stawianych przez stronę pozwaną. Biegły wyjaśnił wszelkie wątpliwości, w tym wątpliwości powoływane przez stronę pozwaną w apelacji, a sprowadzające się do twierdzenia, że podstawą ustalenia stanu psychicznego powoda były głównie treści wypowiedzi i pism procesowych powoda. Biegły wyjaśnił, że brał pod uwagę wskazane treści, w żadnym razie nie były one w sposób bezkrytyczny i naiwny przyjmowane jako obiektywny opis stanu psychicznego powoda. Ponadto biegły oparł się na danych testowych, wywiadzie psychologicznym, obserwacji powoda, wypowiedzi i pisma procesowe nie są dla psychologa jedynie uzasadnieniem roszczeń powoda. Na marginesie zauważyć należy, że z uwagi na specyfikę przedmiotu oceny – tj. psychiki powoda, bardzo trudno uzyskać inny materiał stanowiący podstawę wniosku, niż pochodzący od podmiotu poddawanego analizie psychologicznej. Wiąże się to ze specyfiką funkcjonowania psychiki ludzkiej, która nie poddaje się w pełni zobiektywizowanym, intersubiektywnie obserwowalnym badaniom, analizom i ocenom.

Zgodnie z art. 233 § 1 kc Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd I instancji dokonał swobodnej oceny dowodów, opisał w uzasadnieniu motywy, którymi kierował się oceniając moc i wiarygodność dowodów, swą analizą objął całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, Sąd drugiej instancji, analizując zebrany materiał dowodowy, nie dopatrywał się w tej ocenie żadnych znamion dowolności, wybiórczości czy stronniczości.

Zauważyć także należy, że niezasadnym jest twierdzenie powoda zarzucającego wyrokowi błędne ustalenia faktyczne, polegające na przyjęciu, że uprzednie pobyty powoda w zakładzie karnym wpływają na obniżenie poziomu stresu spowodowanego obawą odbywania niesłusznej kary pozbawienia wolności, Sąd I instancji nie sformułował takiego twierdzenia, wskazał bowiem, że fakt odbywania przez powoda nie po raz pierwszy kary pozbawienia wolności rzutuje na wysokość zadośćuczynienia, która to wysokość – zgodnie z art. 445 § 1 kc – ma być „odpowiednia”. Sąd I instancji nie przyjął zatem, że uprzednie odbywanie kary pozbawienia wolności redukuje poziom stresu związanego z obawą niesłusznego odbycia kolejnej kary pozbawienia wolności, rzutuje jednak na wysokość zadośćuczynienia jako indywidualizowanej rekompensaty za krzywdę – cierpienie, oceniane indywidualnie w przypadku każdego podmiotu, w tym także przez pryzmat jego dotychczasowych doświadczeń.

Sąd Odwoławczy w pierwszej kolejności omówił zarzuty dotyczące wadliwego ustalenia stanu faktycznego, prawidłowo bowiem ustalony stan faktyczny warunkuje właściwe zastosowanie norm materialnoprawnych.

Niezasadnym jest także zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 kpc strony pozwanej, sprowadzający się do twierdzenia, że Sąd I instancji nie wskazał w uzasadnieniu wyroku, które działania Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie były niezgodne z prawem i uzasadniały odpowiedzialność pozwanego. Z porównania ustaleń faktycznych oraz uzasadnienia w zakresie rozważań prawnych można jednoznacznie wywieść, że dla Sądu I instancji takim naruszeniem prawa było naruszenie przepisów w przedmiocie doręczania pism i orzeczeń w postępowaniu karnym, co skutkowało tym, że powód nie posiadał wiedzy o skazaniu oraz nie mógł w otwartym do tego terminie zaskarżyć zapadłego wyroku, co z kolei prowadziło do wydania mniej korzystnego dla powoda wyroku łącznego. Nie można zatem podzielić twierdzeń, że zaskarżony wyrok nie poddaje się weryfikacji w toku postępowania odwoławczego z

uwagi na brak podania motywów, którymi kierował się Sąd I instancji. Należy zgodzić się z apelującą stroną pozwaną, że pożądanym byłoby wskazanie wprost przez Sąd I instancji naruszeń prawa, które Sąd miał na względzie przyjmując odpowiedzialność Skarbu Państwa, z całokształtu wypowiedzi Sądu I instancji można to jednak jednoznacznie wywieść, w tym względzie powołany zarzut nie może zatem skutkować zmianą czy uchYLENIEM zaskarżonego wyroku.

Tak ustalony stan faktyczny dał Sądowi I instancji prawidłowo asumpt do zastosowania przepisu art. 417 kc w zw. z art. 445 kc. Słusznie Sąd I instancji zauważa, że warunkiem przypisania odpowiedzialności na podstawie art. 417 kc jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie organu władzy publicznej przy wykonywaniu tej władzy, zaistnienie szkody (w tym szkody niemajątkowej określanej mianem krzywdy) oraz związek przyczynowy pomiędzy niezgodnym z prawem zaniechaniem lub działaniem organu władzy a szkodą. W pierwszej kolejności wskazać należy, że w sprawie II K 776/06/N doszło do naruszenia prawa w związku z wydaniem wyroku z dnia 31 maja 2006 r., polegającego na wadliwym doręczeniu zawiadomienia o posiedzeniu w dniu 31 maja 2006 r., niedoręczeniu wyroku z dnia 31 maja 2006 r. oraz niewłaściwym rozpoznaniu wniosku powoda z dnia 1 kwietnia 2008 r. Zgodnie z art. 75 § 1 kpk oskarżony, który pozostaje na wolności, jest obowiązany stawić się na każde wezwanie w toku postępowania karnego oraz zawiadamiać organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca swego zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni, o czym należy oskarżonego uprzedzić przy pierwszym przesłuchaniu. Z przedstawionego przepisu wynika, że oskarżony (dotyczy to również podejrzanego – art. 71 § 3 kpk) ma obowiązek informować o zmianie swego miejsca zamieszkania, o ile pozostaje na wolności. Z mocy decyzji ustawodawcy oskarżony nie jest zatem obowiązany do informowania Sądu o zmianie swego miejsca zamieszkania, jeżeli zmiana ta wynika z pozbawienia go wolności. Argumentację tę wzmacnia wniosek płynący z art. 75 § 1 kpc w brzmieniu mającym obowiązywać od dnia 1 lipca 2015 r. Zgodnie ze wskazanym przepisem w brzmieniu z tej daty oskarżony jest obowiązany zawiadamiać organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca swego zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni, w tym także z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie, a jeżeli pozostaje na wolności, jest obowiązany ponadto stawić się na każde wezwanie w toku postępowania karnego, o czym należy oskarżonego uprzedzić przy pierwszym przesłuchaniu. Ustawodawca nałożył zatem z dniem 1 lipca 2015 r. obowiązek informowania oskarżonego o zmianie miejsca zamieszkania wynikającego także z pozbawienia wolności, o ile pozbawienie wolności nastąpiło w innej sprawie. Wskazana argumentacja prowadzi do wniosku, że Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty zawiadamiając powoda o posiedzeniu w dniu 31 maja 2006 r. dokonał tego nieprawidłowo, skutkowało to pozbawieniem powoda możliwości obrony jego praw i wydaniem wyroku. Wbrew obowiązkowi wyrok z dnia 31 maja 2006 r. nie został także powodowi doręczony – i to zarówno na adres dotychczasowy (K., ul. (...)) jak i adres wówczas aktualny – tj. aresztu śledczego. Wbrew zarządzeniu (k. 141) w aktach sprawy II K 727/09/N (uprzednio II K 776/06/N) nie zalega żaden dowód, aby powodowi doręczono lub próbowano doręczyć wskazany wyrok. W związku z powyższym nie znane są przesłanki odnotowania prawomocności wyroku, które nastąpiło w dniu 9 czerwca 2006 r. (k. 144 akt sprawy II K 727/09/N). Wskazane uchybienia doprowadziły do sytuacji, w której zarządzono wykonanie wyroku nieprawidłowo uznawanego za prawomocny oraz wydanego w warunkach pozbawienia powoda możliwości obrony jego praw. W ocenie Sądu Okręgowego nieprawidłowym było także działanie Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie po otrzymaniu w dniu 1 kwietnia 2008 r. pisma powoda, w którym wyjaśniał on, że w chwili wydania wyroku z dnia 31 maja 2006 r. przebywał on w areszcie śledczym. Taka informacja winna skutkować natychmiastowym rozważeniem uchylenia odnotowania prawomocności wyroku z dnia 31 maja 2006 r. i wycofaniem wyroku z wykonania, jako niewłaściwie doręczonego, zatem nieprawomocnego, co wydatnie skróciłoby okres, który minął do skutecznego zaskarżenia przedmiotowego wyroku przez powoda. Wskazane nieprawidłowości usunięte zostały dopiero postanowieniem z dnia 18 lutego 2009 r. o przywróceniu powodowi terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia 31 maja 2006 r., z tą też datą w ocenie Sądu Okręgowego ustały skutki działania lub zaniechania Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie z naruszeniem prawa, przywrócona została bowiem sytuacja procesowa, w której powód znajdowałby się, gdyby prawidłowo doręczono mu zawiadomienie o posiedzeniu w dniu 31 maja 2006 r. oraz następnie wyrok z dnia 31 maja 2006 r. W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie działał prawidłowo – w ramach obowiązującej procedury karnej, jego czynności nie noszą znamion działań lub zaniechań niezgodnych z prawem.

Wbrew twierdzeniom powoda nie można mówić o skutkach naruszenia prawa w okresie pomiędzy dniem 31 maja 2006 r. a dniem 1 kwietnia 2008 r., polegających na nadmiernym stresie czy zachwianiu wiary powoda w wymiar sprawiedliwości, dolegliwości te wiązały się z powzięciem przez powoda informacji o wydaniu wyroku z dnia 31 maja 2006 r., co nastąpiło w dniu 1 kwietnia 2008 r. (pierwsza możliwa do ustalenia data, w tym dniu bowiem powód zwrócił się do Sądu o wyjaśnienia dotyczące przedmiotowego wyroku). Skoro powód do dnia 1 kwietnia 2008 r. nie wiedział o wyroku z dnia 31 maja 2006 r., nie mógł z powodu tego wyroku cierpieć. Stan wywołany naruszeniem prawa trwał do dnia wydania postanowienia o przywróceniu powodowi terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia 31 maja 2006 r., w tym momencie przywrócona została sytuacja procesowa powoda, która istniałaby, gdyby do opisanego powyżej naruszenia prawa nie doszło.

Reasumując powyższe wskazać należy, że przy wydaniu wyroku z dnia 31 maja 2006 r. doszło do działania niezgodnego z prawem, przejawiającego się naruszeniem przepisów o doręczeniu orzeczeń i zawiadomień, następnie – niewłaściwą reakcją na przedstawione przez powoda w dniu 1 kwietnia 2008 r. informacje, co przedłużyło okres, w którym wyrok z dnia 31 maja 2006 r., uznawany za pracomocny, formalnie funkcjonował w obrocie prawnym. Niewątpliwie wskazane okoliczności doprowadziły także do powstania dyskomfortu psychicznego powoda, opisanego szczegółowo przez Sąd I instancji. Zgodnie z art. 445 § 1 kc w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym (tj. w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia) sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowane zostały kryteria ustalania wysokości zadośćuczynienia, zgodnie z którymi winno być ono zindywidualizowane (wyrok SN z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt IV CSK 221/11), nie może być źródłem wzbogacenia (wyrok SN z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 126/10). W wyroku z dnia 22 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 392/04 Sąd Najwyższy wskazał, że na rozmiar ujemnych przeżyć psychicznych poszkodowanego może także mieć wpływ stopień winy osoby odpowiedzialnej za szkodę. Jego poczucie krzywdy będzie bowiem tym mocniejsze, im bardziej bezpodstawnie doznał tej krzywdy. Z tej racji rażące zaniedbanie obowiązków przez sprawcę szkody uzasadnia zwiększenie zadośćuczynienia. W świetle powyższego wskazać należy, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił wysokość zadośćuczynienia należnego powodowi za niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej na kwotę 100 zł miesięcznie tj. 1100 zł za cały okres przeżywania krzywdy przez powoda (od 1 kwietnia 2008 r. do 18 lutego 2009 r. – tj. przez 11 miesięcy). Niewątpliwie doszło do naruszenia prawa w zakresie wskazanym powyżej, nie można jednak tracić z pola widzenia okoliczności, rzutujących na zmniejszenie dochodzonej przez powoda kwoty zadośćuczynienia. Po pierwsze powód sam domagał się wydania wyroku skazującego w wymiarze dwóch lat pozbawienia wolności z zawieszeniem wykonania kary na pięć lat, czemu dał wyraz podczas przesłuchania w dniu 10 kwietnia 2006 r., w tym samym protokole powód wskazywał, że rozumie treść stawianego zarzutu, podpisał wskazany protokół. Bez takiego oświadczenia powoda nie doszłoby do wydania wyroku z dnia 31 maja 2006 r. – należy z mocą podkreślić, że opisanie działania powoda było przyczyną i warunkiem wydania tego wyroku, w którym zresztą Sąd w całości uwzględnił wnioski powoda. Po drugie – powód wiedząc o toczącym się postępowaniu w sprawie 1 Ds. 556/06 nie poinformował Sądu ani Prokuratury o zmianie swego miejsca zamieszkania – po zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania w innej sprawie, tym samym przyczynił się do zaistniałej sytuacji. Owszem, powód nie miał takiego prawnego obowiązku, Sąd Okręgowy podziela zapatrywanie wyrażone w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2003 r., sygn. akt III CZP 34/03, zgodnie z którym w odniesieniu do nieprawomocnych orzeczeń sądowych należy podnieść, że słuszne jest założenie, iż uprzednie wykorzystanie przez stronę środków prawnych przewidzianych w przepisach postępowania w celu zmiany lub uchylecia orzeczenia sądowego niezgodnego z prawem warunkuje skuteczne wszczęcie procesu odszkodowawczego. **Strona ma obowiązek dbać o własne interesy**, a w ramach tego obowiązku mieści się wymaganie wykorzystania środków prawnych umożliwiających zmianę niekorzystnego dla niej nieprawomocnego orzeczenia sądowego, niezgodnego z prawem. W niniejszej sprawie w ramach obowiązku należytego dbania o swoje interesy powód winien był poinformować Sąd lub Prokuraturę o zmianie swego miejsca zamieszkania, co zapobiegłoby powstaniu niekorzystnych dla powoda skutków w postaci wydania wyroku z dnia 31 maja 2006 r. bez wiedzy powoda. Dodatkowo podnieść należy, że działania powoda po dowiedzeniu się przez niego o wydaniu wyroku z dnia 31 maja 2006 r. nie uzasadniają twierdzenia, że cierpiał on w takim stopniu, w jakim stara się to obecnie przedstawiać. Powód w dniu 1 kwietnia 2008 r. wniósł pismo z żądaniem wyjaśnienia czego dotyczy wyrok

z dnia 31 maja 2006 r., w jakiej sprawie został wydany, otrzymał odpowiedź Sądu w dniu 23 kwietnia 2008 r., kolejne pismo złożył w dniu 30 lipca 2008 r. (zatem po 3 miesiącach od otrzymania odpowiedzi), na które także otrzymał odpowiedź (w dniu 17 września 2008 r.). Kolejne pismo w tej sprawie powód złożył początkiem stycznia 2009 r., które to pismo skutkowało przywróceniem powodowi terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia 31 maja 2009 r. Wskazana sekwencja działań nie przemawia za przyjęciem, że powód aż w takim stopniu, jak stara się to przedstawić, nerwowo i rozpaczliwie próbował wyjaśnić zaistniałą sytuację i wzruszyć wydany wyrok. Sąd Okręgowy nie stara się umniejszyć rzeczywistych cierpień powoda związanych z powziętą informacją o wyroku z dnia 31 maja 2006 r., konieczne jest jednak przywrócenie właściwych proporcji pomiędzy działaniem lub zaniechaniem Sądu a faktyczną krzywdą powoda, spowodowaną tym działaniem. Kolejnym argumentem przemawiającym za przyjęciem, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia jest fakt, że wobec powoda nie została wykonana w żadnym zakresie orzeczona wyrokiem z dnia 31 maja 2006 r. kara, w okresie, w którym można mówić o cierpieniu powoda z powodu skazania go wyrokiem z dnia 31 maja 2006 r. (tj. pomiędzy 1 kwietnia 2008 r. a 18 lutego 2009 r.) powód odbywał karę pozbawienia wolności, orzeczoną w innych sprawach. Fakt wielokrotnego, uprzedniego skazywania powoda za przestępstwa na karę pozbawienia wolności także nie może pozostać bez znaczenia dla przyjętej indywidualizacji zadośćuczynienia należnego powodowi, który jako osoba stykająca się z wymiarem sprawiedliwości od ok. 20 lat oraz wielokrotnie osadzany w zakładach karny przyjmuje tego typu dolegliwości zupełnie inaczej, niż osoba, która styka się z taką sytuacją po raz pierwszy, w dodatku niezasłużenie. Wszystkie wskazane okoliczności przemawiają za przyjęciem, że powodowi należyne jest zadośćuczynienie w wysokości ustalonej przez Sąd I instancji, jest ono zgodne z kryteriami wypracowanymi w orzecznictwie, zgodnie z którymi suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia ma być - zgodnie z art. 445 § 1 - odpowiednia. Przepis ten nie precyzuje zasad ustalania jej wysokości. Decydujące znaczenie ma tu rozmiar doznanej krzywdy, gdyż zadośćuczynienie ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się doznaną krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych (por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2012 r., sygn. akt I CSK 74/12).

Sąd Okręgowy podziela zarzut apelacji, zgodnie z którym Sąd I instancji z nieznanых przyczyn nie zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda odsetek od zasądzonego zadośćuczynienia, pomimo zgłoszenia takiego roszczenia przez powoda. W ocenie Sądu Odwoławczego odsetki należne są powodowi w wysokości odsetek ustawowych (art. 481 § 1 kc) od daty wydania wyroku przez Sąd I instancji, w tej dacie bowiem doszło do ostatecznego ustalenia należnego powodowi zadośćuczynienia, z uwzględnieniem okoliczności istniejących także w toku procesu. Takie rozwiązanie dopuszcza także Sąd Najwyższym który w wyroku z dnia 18 lutego 2011 r., sygn. akt I CSK 243/10 wskazał, że terminem, od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę, może być, w zależności od okoliczności sprawy, zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień tego wyrokowania.

Sąd I instancji dopuścił się także uchybienia przy rozliczeniu kosztów postępowania. Zauważyć należy, że powód reprezentowany był przez pełnomocnika profesjonalnego ustanowionego z urzędu, który wnosił o przyznanie wynagrodzenia oraz złożył oświadczenie o niepłaceniu tego wynagrodzenia przez powoda. Sąd I instancji prawidłowo zastosował przepis art. 100 kpc, rozdzielając stosunkowo koszty procesu. Takie rozwiązanie winno się jednak wiązać z zasądzeniem od Skarbu Państwa – (...)w K.jako strony przegrywającej proces na rzecz powoda kwoty 153,50 zł, pozostałą część należnego pełnomocnikowi powoda, ustanowionemu z urzędu – tj. kwotę 2798,50 zł (przy uwzględnieniu należnego podatku od towarów i usług- tzw. VAT) należało jednak przyznać od Skarbu Państwa – (...)w K.jako Sądu, który ustanowił pełnomocnika z urzędu. Wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi powoda ustanowionego z urzędu za reprezentowanie powoda przed Sądem I instancji winna wynosić 2952 zł (2400 zł powiększone o podatek od towarów i usług w stawce 23% - na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

W oparciu o powyższe przesłanki zaskarżone orzeczenie podlegało zmianie w oparciu o art. 386 § 1 kpc – w zakresie punktu I., III. i IV. wyroku Sądu I instancji, w pozostałym zakresie obydwie apelacje ulegały oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w myśl art. 100 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc. Sąd Okręgowy przyjął, że w zasadniczej części obydwie apelacje zostały oddalone, obydwie strony przegrały zatem postępowanie w tym zakresie, nie zachodziła podstawa do zasądzenia kosztów od jednej strony na rzecz drugiej. Powód w postępowaniu odwoławczym reprezentowany był przez pełnomocnika – adwokata ustanowionego z urzędu, należało zatem przyznać pełnomocnikowi powoda wynagrodzenie od Skarbu Państwa. Wynagrodzenie to winno wynieść 1476 zł co stanowi połowę stawki obliczonej od wartości przedmiotu zaskarżenia (łącznie 21.000 zł), podwyższoną o wysokość podatku od towarów i usług (VAT) w stawce 23% (§ 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) – o czym orzeczono w oparciu o § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

Mając powyższe na względzie, na zasadzie powołanych przepisów, należało orzec jak w sentencji wyroku z dnia 12 grudnia 2013 r.